СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXI. | Число 10. | Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 12. січня, 1923. | VOL. XXXI. | No. 10. | Jersey City, N. J., Friday, January 12, 1923. | THREE CENTS

ЗА МІСЯЦЬ КІНЧИТЬСЯ ЗБІРКА НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ БІДНОМУ КРАЄВИ!

Українські громади: Подбайте в найблизших днях, щоби кожда з Ваших громад була достойно заступлена у загальній збірці на Фонд Негайної Допомоги!

ПРЕЗИДЕНТ ВІДКЛИКАЄ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА ЗНАД РЕНУ

ВАШІНГТОН, 10. січня. — Згідно з резолюцією, ухваленою два дні тому в сенаті, президент Гардинг вислав нині до американських війск над Реном приказ сейчас вибратися з [о]кованого ними рейону та вертати до Америки на приготованих для них кораблях.

Рівночасно з тим президент Гардинг приказав командантови тих війск, генералови Аленови, зречися свого становища в межиаліянтській ренській комісії, котра мала нагляд над окупацією, а в котрій він був звичайним членом.

Рішенне в справі відкликання Алена з ренської комісії зробило ще більше вражіннє в Европі, як відкликанне американських війск.

ЖАДАЮТЬ ПОВНОГО ЗІРВАННЯ ЗНОСИН МЕЖИ АМЕРИКОЮ ТА ЕВРОПОЮ

ВАШІНГТОН, 10. січня. — Серед сенаторів слідно скріпленнє струї, прихильної повному зірванню зносин межи Злученими Державами та Европою.

На чолі сього руху стоїть сенатор Рід, котрий минувшого [р]ожня вніс був внесеннє за відкликаннєм американських війск з Европи. Тепер він почав рух за відкликаннєм американських представників з усіх межидержавних тіл в Европі, передусім з аліянтської репараційної комісії.

За Рідом стоять покищо демократи.

ПРОЦЕС ЗА ГЕРИНСЬККУ МАСАКРУ СТРАЙКОЛОМІВ

ВАШІНГТОН, 10. січня. — На росправі проти пяти робітників, обжалованих за участь в масакрі страйколомів в Герині дня 22. червня м. р., виступило аж 8 свідків, котрі зізнали під присягою, що один з обжалованих, Кларк на імя, докладав всіх старань, щоби вратувати життя пійманим страйкарями скебам.

Один з них чув, як Кларк доказував страйкарям, що якенебудь насильство над полоненими відобється тяжко передусім на робітничих юніях. Другий свідок чув, як Кларк грозив своїм товаришам, що він покине їх, як вони допустяться якогонебудь знущання над полоненими. Свідки зізнали також, що Кларк не міг брати участи в убийствах скебів.

Дальше оборона покликала ще раз до зізнань кількох свідків прокуратора, котрі свого часу зізнавали, що вони бачили Кларка з рушницею в руці або чули, як він намавляв страйкарів вистріляти скебів. Два свідки повторяли свої зізнання.

ПРОТИ ДІТОЧОЇ ПРАЦІ

ВАШИНГТОН, 10. січня. — Перед судовим комітетом сенату зявилася велика жіноча депутація з домаганнєм, щоби конґрес предложив стейтам до ухвали додатку до американської конституції, після котрого власть над діточою працею мавби мати конґрес.

Межи репрезентованими організаціями були: Ліґа Жіночих Юній, Національний Конґрес Материй, Національна Рада Жидівських Жінок, Американська Федерація Учительок, Жіноча Христіянська Ліґа Тверезости і др. На переслуханню виступав також Самуель Ґомперс яко представник Американської Федерації Праці.

ПОПРАВА ПРАЦІ МАЙЖЕ В УСІХ ПРОМИСЛАХ

ВАШІНГТОН, 10. січня. — Департамент Праці оголосив нині свій рапорт про стан занять в місяцю грудни минувшого року.

Зі звіту виходить, що праця поправляється мало не в усіх промислах. Ново-анґлійські стейти доносять про перероб в промислах ткалняних; лісові промисли не виказують великого руху та застій через страйки в каменоломнім промислі. Середно-атлантійські стейти (Ню Йорк, Ню Джерзі, Пенсилвенія) доносять, що обставини значно поправилися в порівнанню з тим самим часом минувшого року; всі просто галузи промислу виказують поправу та надію на дальше поліпшенне. В стейтах: Огайо, Илинойс, Индіяна, Мишиґен та Вискансин, робота поправилася в усіх промислах за виїмком зелізного, котрий занимає лишень 75 до 85 процент звичайного числа робітників. Подібні звіти надіслали другі стейти. Одні лишень стейти з побережа Тихого Океану виказують ще значну скількість безробітних.

СМЕРТЬ МАЙНЕРІВ ЧЕРЕЗ ГАЗ

БЕРМИНГГЕМ, Алабама, 10. січня. — В копальні „Доломайт Майн Н. 1.”, що належить до Вудворд Айерн Ко., погибло нині від ґазу 5 майнерів.

Копалня находиться яких дві милі до копальні „Доломайт Майн Н. 3.”, в котрій минувшого падолиста погибло від вибуху вуглевого пороху 90 майнерів.

Межи жертвами нинішнього вибуху було 4 Муринів та один білий. Заряд копалні каже, що він остеріґав майнерів перед газом, але вони мимо сього пішли до копальні.

КАЖЕ, ЩО КОНҐРЕСМЕНИ ТАКИ ЛОМЛЯТЬ ПРОГИБІЦІЮ

ВАШІНГТОН, 9. січня. — Джорджійський конґресмен Апшо наставав нині в своїй промові перед палатою послів, що члени конґресу таки ломлять прогибіційний закон.

Він читав цілий ряд листів з похвалами для своїх виступів проти ломання закона самими законодавцями, а опісля заявив, що він має вже спис імен конґресменів та сенаторів, що ломлять прогибіційний закон, та що він предложить сей спис прогибіційним аґентам.

КАМПАНІЯ ЗА СПРАВДІШНИМ ПИВОМ

СИНСИНАТІ, Огайо, 9. січня. — На відбуваючійся конференції виконавчого уряду юнії пиноварних робітників та уряду Американської Федерації Праці порішено почати по всій Америці кампанію за зміною прогибіційного закона в такім напрямі, щоби дозволено було виробляти й продавати повне пиво.

БУРЛИВЕ ЗАСІДАННЄ НЮЙОРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

В понеділок нюйорська міська рада („борд оф олдермен”) відбула найбурливійше засіданнє за весь час свого істнування.

До бурі прийшло підчас дебати над ухваленнє буджету для одного комішенера. Дискусія, в якій брало кількох Айришів, стала по короткім часі така завзята, що стенографи не могли записати всіх слів бесідників, а лишень занотували слова: брехня, брехун, зволоч, рев осла, боягуз, лож, злодій, заведіяка, та „Ходи на кулаки”.

Завдяки стaранням ненастроєним по айриськи олдерменам вдалося заглаїти сцену без дальшого скандалу.

СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗИ ПОЧИНАЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ

В сенаті нюджерського стейту внесено два протипрогибіційні проекти. Після одного сенат стейту мавби просити американський конґрес о злагодженнє прогибіційного закона, після другого нюджерська леґіслятура малаб відкликати стейтовий закон про допомогу Федеральному урядови у виконування прогибіції.

ЖІНКА ЧЛЕНОМ СТЕЙТОВОГО КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ

Ґифорд Піншов, новий ґубернатор стейту Пенсилвенії, іменував на становище комішінера публичного добра жінку дра. Елену Потер з Філядельфії.

Др. Потер була свого часу медичним інспектором публичних шкіл у Філядельфії, а опісля через два роки стояла на чолі діточого бюра в Гарисбурґу.

НАКЛАДАЮТЬ АРЕШТ НА ПАЛАТУ СЕНАТОРА ФРЕНСА

Стейтовий шериф в Болтимор, Меріленд, наложив „атечмент” на палату американського сенатора Френса за 800 долярів о які його пізвано в місцевім суді.

Сенатор не буде міг продати палати, поки суд не рішить справи.

НАСЛІДКИ ОБЕЗЦІНЕННЯ МАРКИ

Гамбурсько - Американська Корабельна Лінія та Північно-Американський Лойд, дві найбільші німецькі корабельні підприємства, оголосили, що дня 1. цвітня с. р. вони виплачують своїм довжникам затягнені в них на бонди довги. Кождий довжник дістане марку за кожду позичену марку. В той спосіб підприємство, котре зичило марки, коли вони були варта по 23.8 цента кожда, зверне свій довг, коли 10,000 марок йде на одного доляра. Таким чином підприємства сплатять свої довги, що виносили 32 і пів міліона долярів сумою 10.-000 долярів.

ВІДКОПАЛИ МІСТО АВРААМА

Научна експедиція Британського музею впала на слід і відкопала місто Ур. в колишній Халдеї, а нинішній Мезопотамії між ріками Евфратом і Тиґром. В місті Ур жив патріярх Жидів Ізраїльтян Авраам перед трома тисячами літ. Могло воно мати сто тисяч мешканців. Відкопано величезну палату, збудовану з камінних плит, а недалеко неї святиню, в якій Авраам виповів війну Вавилонови (Асирії). У брам святині знайдено кілька мосяжних фіґур льва. Дальші розкопи відкриють ще певно неодно цікаве з історії Халдеї.

РОСІЯ ОТВОРИЛА ДВЕРІ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРІВ

Корабельна Лінія Кунард повідомляє, що після інформацій донесених її російським кореспондентом, буде могла пересилати американські доляри до богатьох місць в Росії. Виплати будуть переводжені в Росії або в долярах або залотих рублях числячи по 195 золотих копійок за кождого доляра.

ПРОДАЮТЬ 38-ПОВЕРХОВИЙ БУДИНОК

В Ню Йорку виставлено на продаж один з найбільших канцелярійних будинків в світі, 38-поверховий „Еквитебел Билдинг”. Продавці хочуть за нього 40 міліонів долярів.

ТЕЖ НАСЛІДКИ ПРОГИБІЦІЇ

Секретар (міністер) праці Дейвис рішив розвести по Злучених Держав кампанію проти вживання ріжних наркотиків людьми, що були колись звикли до напитків, а тепер мусять їх покидати через прогибіцію. Кампанію буде звернена проти вживання тих наркотиків, до яких людина привикає так, що без них відтак не може обійтися. З міністерством праці будуть співділяти кілька приватних організацій.

УРОДИНИ І СМЕРТНОСТИ В 1921 РОЦІ В КАНАДІ

ОТТАВА, ОНТ., столиця Канади. — Департамент статистичного бюра оповістив на днях що в 1921 р. народилось 2,000 дітий більше як в 1920. р. Усіх дітий уродилось 168,769. Між народженими було 3,347 дітий неправого ложа.

За 1921 рік умерло в Канаді 67,772 осіб. З того дітий нисще одного року життя 22 процент смертностий. Неживий дітий уродилось 6,387, з чого на незамужні женщини припадає 240.

УКРАЇНЦІ В РІЛЬНИЧІЙ ШКОЛІ В КАНАДІ

ВЕРМІЛІОН, АЛТА., Канада. — С. Г. Ґандієр, директор Школи, сказав, що 13 українських студентів записалось на курс практичного фармерства. Між студентами є хлопці і дівчата у віці від 16 до 24. років життя і всі походять з сього округа.

ФРАНЦУСЬКА АРМІЯ УВІЙШЛА ВЖЕ В НІМЕЦЬКУ УГЛЕВУ ДОЛИНУ РУР

ПАРИЖ, 11. січня. — Французька армія під проводом ґенерала Деґута увійшла до німецької углевої долини Рур нині о 2-гій годині перед досвітком.

НІМЕЦЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ЕССЕН

ЕССЕН, Німеччина, 10. січня. — Понад 10,000 Німців зібралось на улицях для протесту проти французького наїзду на німецьку землю. Демонстранти співали патріотичні пісні і не хотіли розійтись домів мимо пізної ночі.

НІМЕЦЬКИЙ НАРІД ВИСТУПИТЬ ДО ВЕЛИКИХ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ПОХОДІВ ПРОТИ ФРАНЦУСЬКОГО НАПАДУ

БЕРЛІН, 10. січня. — Президент Німеччини Еберт і канцлер (премієр) Куно видали поклик до німецького народу, в якому взивають його, щоби виступив до демонтраційних походів в сю неділю для протесту проти нападу Франції на німецьку землю.

ФРАНЦІЯ ЗАЖУРИЛАСЬ, ЩО АМЕРИКА ЗАБИРАЄ СВОЄ ВІЙСКО ЗНАД РЕНУ

ПАРИЖ, 10. січня. — Тутешні дипльоматичні й урядові круги дуже поразила вістка з Вашинґтону, що правительство Злучених Держав відкликало американську окупаційну армію з Німеччини яко протест проти наїзду Франції на Німеччину.

Французи найбільше бояться, що опінія світа вважати-ме що Америка осуджує напад Франції на Німеччину.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖОВНІРИ СУМНІ, ЩО КИДАЮТЬ НІМЕЧЧИНУ

КОБЛИНЦ, Німеччина, 10. січня. — Тутешня американська окупаційна армія дуже посоловіла на вістку з Вашинґтону, що президент Гардинґ відкликав її домів.

Перший сю вістку одержав телеґрафічно з Парижа комендант сеї армії ґенерал Генрі Т. Еллен, а його штаб розніс вістку серед усієї армії.

Хлопці посумніли, бо вони тут вели вигідне і веселе життє. Рівно мали по 3,000,000 німецьких марок і серед тутешньої дешевини жили дуже вигідно, а кромі того мали вино і пиво, чого годі буде дістати дома.

РУХ ФРАНЦУСЬКИХ ВОЄННИХ ЛОДОК НА РЕНІ

КЕЛЬН, Німеччина, 10. січня. — Французька військова команда видала наказ перевезти фльоту воєнних лодок на ріці Рені з пристані в Майнц до Дісселдорфу, Рурорту і Дуісбурґа.

БЕЛЬҐІЯ НА ПОМІЧ ФРАНЦІЇ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ

БРУКСЕЛЯ, столиця Бельґії, 10. січня. — Нині виїхало відсі 1,800 бельґійського війска на поміч Франції в окупації німецької углевої долини Рур. Була се піхота, кіннота, відділи швидкострільних крісів, летуни і відділ тенків.

Комендантом сеї виправи буде ґенерал Борреманс.

РАКОВСЬКИЙ ПРО ЛОЗАНСЬКИЙ МИРОВИЙ ДОГОВІР

БЕРЛІН, 10. січня. — Сюди приїхав з Лозанни „президент української републики” Крісто Раковський, котрий заявив, що Росія (не Україна!) не підпише лозанського мирового договору, з уваги, що він обмежив права Росії в Дарданелях.

Він зазначив теж, що сей договір на будуче мусить бути змінений.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОМІСАРИ ЗАГРАНИЦЕЮ НАПИХАЮТЬСЯ ДІЯМАНТАМИ, ЗАГРАБЛЕНИМИ З ЦЕРКОВ

БЕРЛІН, 10. січня. — Голова большевицької „української” торговельної місії, Соєв, котрий недавно сюди вернувся з Москви, привіз сюди відтам 1,000 каратів діямантів, які вартують около півтора міліона німецьких марок в золоті.

Він продасть сі дорогоцінні камінї в Берліні а прихід з продажі ужиє на удержаннє своєї торговельної місії тутки, яка недавно вже була витратила всі свої фонди і мала замкнути свій офіс. Сі дорогі каміні господин Соєв одержав, коли звернувся був до Москви і Харкова (там большевики держать свій „уряд” „для” України) з прошеннєм о фонди. Большевицька „урядова” каса в Москві виплатила йому в діямантах замісць в золоті.

Сі діяманти се частина церковних скарбів, які большевицький „уряд” заграбив торік „для голодних”.

ЛИТОВЦІ ХОТЯТЬ ЗАНЯТИ СВОЮ ПРИСТАНЬ МЕМЕЛЬ

БЕРЛІН, 10. січня. — Тутешний дневник „Льокаль Анцайґер” повідомляє, що Литва вислала два полки свого війска до пристані Мемель над Балтійським морем, яка перед мировим договором була німецька, а на основі сього договору мала статись міжнародньою.

Литовці, каже газета, хотять скористати з теперішнього міжнародного замішання і заняти пристань та здобути доступ до Балтійського моря, до якого здавна змагають.

Місцеве населеннє, серед якого є много Литовців, стає по стороні литовського війска.

В СПРАВІ ЗАМКНЕННЯ ФОНДУ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ І ЙОГО КОНТРОЛІ.

ДИПЛЬОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗАХІДНО - УКРАЇНСЬКОЇ (ГАЛИЦЬКОЇ) НАРОДНОЇ РЕПУБЛИКИ В АМЕРИЦІ.

Ч: 552

1. — Подається до загального відома, що збірка на Фонд Негайної Допомоги Рідному Краєви буде переводитись до 12-го лютого, 1923.

Кінчимо ту збірку в тій непохитній вірі, що свідоме і жертволюбиве американсько-українське громадянство підіпре той фонд при кінці з такимсамим запалом як підперло минувшого року замкненнє стотисячної Позички Національної Оборони. З огляду на те, що вже не остає богато часу до закінчення збірки, проситься всі місцеві комітети Фонду Негайної Допомоги повести вже тепер як найбільш енерґійну акцію за збіркою.

2. — Отсею дорогою прошу Жвальний Головний Уряд „Обєднання” призначити Контрольну Комісію, яка провірила би по закінченню збірки Фонд Негайної Допомоги враз з цілим фінансовим діловодством Місії та подала вислід тої контролі американському громадянству до публичного відома. При доборі Контрольної Комісії прошу ласкаво увзглядните всі течії нашого громадянства в Америці.

Вашингтон, Д. К., дня 10. січня, 1923.

Др. ЛУКА МИШУГА
За Представництво Галицької Републики.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДР. МИШУГА ТЯЖКО ЗАНЕДУЖАВ.

Довідуємось, що голова Галицької Української Місії у Вашингтоні, Д. К., др. Лука Мишуга, тяжко занедужав.

Перепрацьоване в офісі, часті поїздки, і форсовні промови знесилили його до тої степені, що він минулого тижня мав два рази вибух крови і так захрип, що не може говорити. Лікар порадив йому довший відпочинок. Длятого тепер наші громади повинні бути вирозумілі і не тягнути хорого д-ра Мишуги на віча, а покищо самі уладити віча і виконати роботу.

РУР.

Французи вже в німецькій углевій области Рур. Чого хотіли, те мають. Тепер вони приняли на себе одвічальність за сей крок і мусіти-муть поносити наслідки.

У версайському мировому договорі Франція одержала Альзацію й Лотарингію і тамошні великі засоби зелізної руди. До ведення зелізного промислу треба їй було угля. Угле по версайській умові Німеччина доставляла їй даром. Але Франція зелізний промисл в Альзації й Лотарингії запропастила, бо не вміє вести промислу на велику скалю. Не має до того ані традиції ані готового людського матеріялу, ані великої потреби, що би її конечною спонукою до сього.

Але се ще не відібрало Франції охоти до великого промислу. Вона не вдоволяється даровим углем, яке їй Німеччина доставляє. Вона хоче відтам сама собі брати угля, кілько схоче, коли схоче, і як схоче. Гадає, що се змінить промислове життє Франції. Одначе воно не змінить.

Франція як була малопромисловою країною, так і далі буде, мимо скарбів чужих.

Потерпить тілки Німеччина, бо углева долина Рур — се основа німецького промислу, се осередок всіх нервів промислового життя Німеччини. Відітне Франція осередок, так потерпить і впаде (бодай на час) увесь німецький промисл.

Се задоволить французьку мстивість (бодай на короткий час), але Франції не поможе. За пусту і нелюдську мстивість конець кінців вона заплатить.

Можна допускати, що Німці не будуть воювати проти Франції. Але що за биснес Франції платити за окупацію і бути готовою до великої війни без усякого бизнесу?

А може Німці затягнуть Францію ще далі в глибину свого краю? Може Франції прийдеться годувати свою окупаційну армію і годувати Німців? А може ще й треба буде боронитись усюди проти „приватної" підїздової війни?

А на все те треба гроший. А хто ті гроші дасть? Ані Америка ні Англія. І треба буде друкувати так як в Німеччині або в Росії паперові франки в безконечність — на загибіль французької валюти і французьких фінансів.

А може з того виросте нова европейська війна? Радше вже не війна, а анархія, бо жаден край не знає, по чиїй стороні має воювати, ані жаден край не має гроший на війну.

З того можуть скористати московські большевики і вполнити своє горе в потоках крови на полях війни, по стороні Німеччини, а проти її ворогів і союзників Франції на Сході.

Большевики померли-б ще на полі слави, з гонором. В Росії виросла-б нова сила, яка була би спосібна в рішаючому моменті захопити військову диктаторську владу у свої руки. А потому виріс би новий німецько-російський союз, до якого пристала-б і Велика Британія, і сей союз газдував би на европейському континенті і поза ним.

А Франція осталась би сама, без союзників, без гроша, неспосібна до імперіялістичної кольоніяльної політики, неспосібна до удержування великої военної фльоти і сухопутної армії. Одним словом, бідна, нидіюча Франція, замкнена в собі, вистарчаюча для себе, мало інтересна для других.

Бо війна війною. Війна як карти. Раз несуть щасте, другий раз забирають його.

Як зачаток з Рур покінчиться, нині ще ніхто не знає. Найліпші пророки можуть помилитись, як звичайно буває. Але може й бути так, що Фош помилиться і виграє свою війну так як Гінденбург.

КОМУНІСТИ СЛІДАМИ ХУЛІГАНІВ.

Накладом большевицького уряду за його одобрением та з большевицьких друкарень появився недавно в Росії підручник географії. Підручник носить назву: Начальный курс географии ч. I. В нім стрічаємо таку цитку:

„Главную массу населения России составляют русские, говорящие на одном языке, исповедующие одну веру", себто: Більшість населення Росії становлять „руські", що говорять одною мовою та визнають одну віру".

Щоби хто не думав, що під словом „русские" мається на думці лишень корінних Москалів, большевицькі автори большевицького підручника пишуть далі таке:

„Русские разделяются по наречиям на великоруссов, малоруссов и белоруссов", себто: „Русскіе" діляться після говорів на Великорусів, Малорусів та Білорусів.

Додавати якнебудь пояснення до сьої цитки злишно. Се лишень ще один більше доказ на визнавання України та Українців московським большевицьким урядом в Москві, котрий Українцям поза границями України плачені московським урядом падлюки на кождім кроці захвалюють.

ЯК ЗАКІНЧИТИ ЗБІРКУ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ

Збірка на Фонд Негайної Допомоги кінчиться з днем 12-го лютого с. р. Маємо отже повні чотири тижні часу, який треба використати на це, щоби той Фонд був подібно як і Національна Позичка не тілки доверщений, але й перевершений.

Наше Правительство не означило висоти цего Фонду. Висоту одначе означили ті, які той фонд започаткували. Думка, що по скінченню Національної Позички треба збирати дальші жертви як на допомогу Правительству так і на чинну боротьбу в рідним краю, вийшла від „Обєднання Українських Організацій в Америці". Ту додаткову збірку, якої висоту означено на 30.000 дол., названо фондом Негайної Допомоги Рідному Краєви. Конгрес у Філаделфії, Па., одноодушно підпер ту збірку та заявився за як найсильнійшим підпертєм акції за доверщеннєм сього фонду.

Фонд збираємо вже понад чотири місяці, а зібрано дотепер 17,000 дол. Без сумніву і то збірка поважна, особливо коли зважимо, що Американські Українці вже перетяжені всілякими збірками; що все одні і тісамі люди дають; що ми недавно вже зложили 111,000 дол. та що переводимо ще національне оподаткованне. Коли одначе ті збірки будемо мірити жертвами, які складають в обороні Рідної Землі браття в день наші браття в старому краю, то по совісти мусимо сказати, що вони не йдуть в парі. Вони не йдуть в парі також і з числом Українців в Америці і з їх матеріяльною силою.

Велика маса Українців в Америці все ще тільки приглядається здалека кровавій боротьбі, в Галичині, а коли й інтересується тими подіями і читає часописі та приходить на віча, то тілки хиба тому, щоб довідатися, чи там ще в старім краю бються, чи вже поголилися. Для них тілки одно важне, щоби був в краю спокій, без огляду на те, чи там будуть Ляхи панувати, чи буде господарем український нарід. Вони думають тілки за своїх пару тисяч долярів, за які хотіли би в старім краю чимскорше пів села купити або дістати камяницю у Львові. Це ті Українці, яких імени не бачимо в оголошених списах Позички і Фонду. Їх легко пізнати на кождім віч. Бо коли тілки предсідатель по промовах референтів заррядить збірку на боротьбу о визволенне рідного краю, всі вони по всіх кутках салі якби на даний знак підносяться з місць і прямують чим скорши в сторону дверий. Це тісамі, що ганьбить і в хату не пускають тих наших добрих і щирих синів, що як колектори ходять від хати до хати і збирають центи на сироти і т. п. Це тісамі мудрагелі, що на всі заклики мають готову відповідь: „Я сам знаю, куди вислати. Мене не треба вчити" — і розумітся як не висилали так і не висилають дальше.

Не говорю о тих, що то в програмі мають розбиванне всякої народньої роботи. Ця група числом невеличка але замітна тим, що все всюди гуртом виступає. Це наші замотичлені большевицькі прихвостні. Їх ціль все одна і тасама. Довести до того, щоб не допустити до ніякої збірки на якунебудь народню потребу. Так їх навчили і так їм наказали московські комісарі ще тому кілька літ і вони вірно виконують ту яничарську службу ще й тепер, коли вже і по тих комісарах і сліду не знати. У них нема ніякої етики ні моральности. Ніяких народних святощів. Коли другі співають „Ще не вмерла", такий запроданець остентаційно буде сидіти в першім ряді на кріслі та лускати оріхи як от недавно було на віч в Гартфорд, Конн. І він встане з місця, але аж тоді, як почує кулак на голові. Практика навчила нас, що таких треба буком гнати і як яничарів до нашої хати не пускати, бо вони тільки ширять гниль та роздор.

Тих одначе, які заняли вижидаюче становище і тілки приглядаються подіям в краю, треба змусити до жертв на боротьбу о визволенне. Або ти наш і ідеш з нами, або ти проти нас. Освідомляюча праця по місцях, пресова і вічева пропаганда і церква можуть в тім напрямі богато зробити. Це ми бачимо наглядно при агітації за Позичкою і Фондом. Факт, що число складаючих зростає чимраз більше. І коли наші передові люди по місцях завдадуть собі при закінченню Фонду стілки труду як це було при закінченню Позички Національної Оборони, то Фонд Негайної Допомоги буде перевершений.

В послідній місяці Національної Позички зложено понад 15,000 долярів, а зложили ту суму майже самі нові жертводавці. Правда, що були і старі патріоти, які для доброго приміру подвоїли свої жертви, але на загал не було таких богато. Притягнім отже до збірки ту масу, яка ще не зложила ніякої жертви, або зложила дуже а дуже малу, а тоді певно доверщимо або й перевершимо Фонд Негайної Допомоги.

Др. Лука Мишуга.

ПОБІДІМ ПЕРЕДІВСІМ СЕБЕ САМИХ!

Кілько є Українців в Америці?

Кажуть, що самих Галичан є пів міліона.

А кілько є з них зорганізованих?

Кажуть, що до церков належить половина, з того пів міліона, а до запомогових організацій всего 30,000.

Се значило би, що 250,000 галицьких Українців нікуди не належить, а що 94% їх не належить до запомогових організацій.

Чи се дійсна правда, не беремось рішучо судити, бо не маємо потрібних статистичних даних. Але якби приняти, що в тім є половина правди, то і се страшна правда.

Де діваються ті Українці в Америці, котрі нікуди не належать? Скажім, що їх є 100,000. Отже де тих 100,000? Чи вони належать до польських церков та організацій, чи так нікуди не належать? Як одно так і друге було би дуже сумним свідоцтвом. Подумайте: Сини і дочки української нації на вільній землі Вашингтона немов пали у ворога. Або знов: цілком нікуди не належать; не живуть як свідомі люди нового часу спільним громадським життєм цілої нації, а нидіють замкнені як колишні люди за страшні часів неволі, темноти, засніділости, задеревілости. Пропадають у безпросвітню, без ділового життя.

Як одні так і другі се люди без думки.

Се дуже сумне явище. Се останок давніх невільничих часів, якому пора проминути безслідно. Бо нація іде вперед сильним кроком лише тоді, як разом машерують свідомі кадри народних мас. Чим більше і де в тих кадрах, тим скорший і певнійший буде успіх. Всякий, хто стоїть осторонь сих кадрів, здержує похід нації до успіху, до побіди, до волі.

Сі, люди без думки найбільше здержують той похід і найбільше стоять на перепоні в поході до мети і в побіді нації.

Що української нації за користь, як 100,000 Українців в Америці стоїть осторонь всяких організацій? Користи жадної, тілки страта велика.

І сей стан ми терпимо вчасі найтяжшої війни, української нації за вільність! Ми дивимось спокійно, як 100,000 наших братів і сестер живе на боці; живе без думки; не бере участи в жадному громадському життю, а хиба губиться між ворогами, або при помочі мунщайну.

Пора нам, зорганізованим Українцям, зрозуміти велику вагу сього стану і подумати над зміною, над направою, над зворотом до ліпшого.

Се значить: Пора подумати над тим, аби тих 100,000 пропащих Українців в Америці, що живуть без думки і забуті, видобути на світло дня; приєднати для української визвольної думки; і для одної великої зорганізованої громади. І не тілки пора подумати, але й час негайно взятись до діла.

Се є справа дуже пильна і конечна. Як се осягнемо, **як самі себе побідимо, то побідимо і ворога!**

Успіх в сій праці буде великим ділом і для рідного краю, бо приєднає українській народній справі нові кадри свідомих одиниць, а в тих, що будуть для сеї мети працювати, застатить твердий характер і їх спосібности до праці і боротьби, яких українська нація так дуже тепер потребує.

Нехай члени Українського Народнього Союза, як усе так і тепер, перші візьмуть на себе сей народній обовязок. Нехай вони сейчас візьмуться до діла і приєднають нові тисячі незорганізованих членів до У. Н. Союза, а зроблять велике діло для української справи. А вони дуже добре знають, що і для новоприєднаних членів.

І РУМУНСЬКІ ОКУПАНТИ НА БУКОВИНІ ПУСТИЛИСЯ НА ЛЯЦЬКІ РОЗБОЇ.

Ми отримали з Чернівець слідуючого листа:

„В суботу, дня 18. падолиста, 1922, переправодила румунська сіґуранца (румунська тайна поліція) в Чернівцях девятьдесять трусів. Труси почались в одній й тійсамій годині в усіх 90 домах. Шукали в студ. тов. „Січ", в редакціях „Каменярі" і „Робітника", у редакторів Сеновицького і К. Кракалії, у о д-ра К. Бриндзана, у дир. „Руської Каси" Ст. Крутія і богато-богато інших. Трусили навіть у 70-літньої вдовиці п. Галіцової, що ніколи у свому життю не брала участи в політичному життю. За чим шукали, ніхто не вгадає. Загально говорять, що шукали за якоюсь **тайною організацією, що має визволити північно-західну Буковину зпід румунської окупації. Забувають, що тою організацією є весь український нарід Буковини.**

В неділю, на 10. падолиста, 1922, продовжились ті масові труси й арештовання дальше. Заарештували Ст. Крутія, К. Кракалію і інших громадян, яких імен ще не знати.

Рівнобіжно з тим закрили учительську часопись „Каменярі" і „Робітника", якого вже й передтим не дозволяли висилати в українську Буковину. **Тепер осталась українська Буковина без печатаного слова.** Опечатали також книгозбірню научних творів у студ. товариства „Січ" в Чернівцях.

На провінції закрили товариства „Січ" у Вижниці й Вереначці. Вже передше розвязали були читальню „Руської Бесіди" в Гор. Вікові, „Касин. Т-во" в Путилові, „Січ" в Гор. Станівцях, „Руську Бесіду" в Площці і „Пожарну Дружину" в Гор. Станівцях.

Ось таким тером панують румунські окупанти в нашій північно-західній Буковині.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

П. Г., Мілісборг, Па. — 1) Гроші за календарі ідуть до загальної каси У. Н. Союза. 2) Напишіть до нашого представника Д-ра Л. Мишуги у Вашингтоні, а він Вам найлучше пояснить. 3) Як Україна стане самостійною, тоді її уряд буде знати, які союзи та з ким заключить. 4) Звичайно земля (сухопуть) стоїть вище від моря, але є і виїмки, як примір Голяндія і Сагара, які лежать понище морського ровеня.

ПРО „БЕЗІМЕННИХ".

(Надіслана стаття).

Маємо боляка в Америці. А є ним та мала групка ріжних недобитків, яких можна назвати „безіменними". Від тої групи виходять час до часу не підписані „революційні" статті, відозви і заклики. Тих „революційних" авторів знаємо добре не від сьогодня. Вони то вважають своїм святим обовязком в імя „ідеї" пускати час до часу між народ ріжні сплетні, як от про „новий" Галицький Уряд в Вашингтоні, про те, як українським амбасадор у Вашингтоні зїдає всі зібрані в Америці гроші і т. п. Люди ті все ще полюють на це, що знайдуться такі одиниці, котрі повірять їх сплетням; задуться від тягнути від жертв, збираних нашим Правительством, та пійдуть під їх покров, а це послідне найбільше їм хотіть. Робили вони кирвиню підчас збірки на Національну Позичку, навіть в тім моменті, коли Уряд не мав чим офісу у Відни заплатити, кирвинять і тепер, коли хочемо кінчити Фонд Негайної Допомоги.

В послідних нападах ужили вони, мабуть для більшого успіху, підпису: „Оборона України". У відозві того безіменного комітету, друкованій як і всі інші напади на Уряд і Місію в скрентонській „Народній Волі", і як зачуваю, розкиненій по Америці, оголошено, що з Позички Національної Оборони витрачено 7,500 дол. на подорож до Америки, а 36,000 дол. зужито Місією в самій Америці. Безіменні думають, що таке саме буде із Фондом Негайної Допомоги і край знова нічого не дістане.

Так отже в тім тяжкім моменті, коли в краю і на еміграції усунено всякі тертя і залишено всякі спори, **коли осягнено там за морем повну згоду,** тут в Америці почінає наново пукати наш давний боляк. Спитаймо: Нащо і кому на користь?

Відповідь на це знайдемо, коли тілки приглянемось близше тим „безіменним". Український загал в Америці аж надто добре знає тих старих амбітників, що тілки ради задоволення свого „я" звикли ширити кирвиню та роздор. Тому і не треба розводитись мені над їх шановними особами. Тим панам дамо таку відповідь:

Коли нарід не йде за Вами, панове амбітники; коли не складає на ваші заклики жертв, то не шукайте вини в Правительстві Петрушевича, ні в Місії у Вашингтоні, ні в „Обєднанню", а у себе самих. Нарід не дає Вам, бо не має до вас довіря. Ви то довіря народних мас мали, але стратили його. А коли хочете його наново мати, так добувайте те довіре солідною, ідейною, народньою роботою, а не бавтеся в темну демагогію. Не оголошуйте, що з кождого доляра, що дістанете від українських робітників, висилаєте сто центів до краю, бо кождий знає, що коли ідете прим. з Рачестер до Бостону, а з Бостону до Рачестер, то треба щонаймениьше за тикет заплатити, а чи ті гроші не йдуть з робітничої кишені? А таких тикетів за чотири місяці децо проїздилось. Чи може даром їздили? А чи знову тілки духом Божим жилось через ті місяці, через які ви переводили збірку? Чи за хату і харч не треба було може нікому нічого залатити? А думаю, що з Відня чи гам з Берліна також не спроваджували ви чоловіка безплатним аеропланом, але таки треба було шіфкарту купити. А може треба буде ще й дорогу назад заплатити? Чи не так? Чомуж то отже панове безіменні, бавитеся в демагогію і оголошуєте, що все зібране іде до цента до краю, коли кождий робітник від разу розуміє, що тут щось не теє. Я знаю, що Вам треба було так оголосити, аби показати, як то ви тарно та дешево повели збірку, а кілько то Місія у Вашингтоні зїдає. Та власна хвальба, та ще й така проста і нерозумна, сорочки не дасть. Що зїдає Місія у Вашингтоні, то знають люди в Америці, бо її контролювали, я за місяць знова контролювати, будуть. Не були ми такими чудотворцями як ви, панове безіменні, і не годні ми були з одного зібраного доляра вислати цілых сто центів до краю, бо ми мали видатки на офіс, поїздки і т. д. Це одно правда, а за решту будьте спокійні. Контрольна Комісія потвердить Вам незадовго, що за той час, коли ви зібрали **при нашій допомозі $6,000** дол., ми зібрали **при повній кирвині з Вашої сторони** малощо не шість разів більшу суму. А зважте, що по Позичці збираємо той фонд як колоссє на стерні. З тої зібраної суми удержуємо наш Уряд з усіми закордонними Представництвами і цілою пропагандою, а надто і Місію у Вашингтоні. Кромі цего вислали ми з фонду виключно на сам край за той час як Ви збираєте, більше Вас самих. На це маємо посвідки телеграфічних висилок гроша, а також і з краю прийдуть ще відповідні поквитовання, які предложимо Контрольній Комісії.

Не забувайте, панове безіменні, що оголошених вами 3,100 дол. зібрали ви майже виключно при матеріяльній допомозі тих, яких ми накликували, щоби складали ще і ту збірку. Тих, які йдуть разом з нами, які складали на Позичку і Фонд, і які все і всюди допомагають кождій визвольній акції. Будьте певні, що без поруки з нашої сторони ви і тої збірки не були би перевели. Але не о те нам ходить. Ми підпираємо і будемо підпирати кожду народню роботу і радімо її добрим вислідом без огляду на це, хто її веде. В тім случаю можемо хиба висказати свій жаль, що ви самі псуєте добру справу, що не ведете агітації як слід, а тілки виписуєте революційний клич і революційну боротьбу в старім краю для своїх особистих порахунків, для заспокоєння своїх амбіцій і т. п. а не для властивої цілі. В тім тілки шукайте причини, чому ваша збірка не дописала. Ви не можете вести спокійно і без нападів ніякої народньої роботи, бо вам не о роботу, а о що інше ходить. З тої то причини треба вам було причіпити до вашого звіту наскрізь ложні інформації про видатки вашингтонської Місії і інше.

Та не туди стежка в горох. На ту вудку тепер риб не зловите, а тілки хиба гачок вирвете. Вашим поступованнем даєте новий доказ, що ви до ніякої організаційної праці нездібні. Американське громадянство, яке усунуло вас в народній роботі від участи у всяких проводі, праве у своїм поступованні. Ви не вмієте і не можете заховати рівноваги навіть серед такої великої національної катастрофи як та, яку тепер переживаємо.

Др. Лука Мишуга.

ДО ВІДОМА НАШИМ ЗАМОРСЬКИМ ЗЕМЛЯКАМ

ДОПИСИ

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

Українське протестаційне віче.

Українці у Ватервліт, Н. Й., зібрані на всенародніх зборах, дня 17. грудня, 1922, ухвалили і вислали протести проти варварської Польщі, підписані урядниками: 1) Парохії; 2) Клюбу Американських Горожан Українського Роду; 3) Братства св. Николая, від. У. Н. С.; 4) Братства св. Йосафата, відділ Провидіння; 5) Сестрицтва Непорочного Зачатія Пр. Д. М.

Протест, який вислано до президента Гардинґа та до міністра заграничних справ Гюза, звучав:

Resolution unanimously adopted by Americans of Ukrainian descent and Ukrainian residents of Watervliet, N. Y., and vicinity, on Sunday, December 17th, in St. Nicholas Ukrainian Catholic Hall, 2410 Fourth Avenue, entreats your Excellency to use Your good offices in order to stop the unheard of atrocities, wholesale slaughter, and arrests of Ukrainians seeking the independence and sovereighty of the Western Ukrainian Republic (Galicia), committed by the Poles; to expel the Poles therefrom, and to return Yours and the Allies' sovereignty in Western Ukraine to the Ukrainian Nation and its government of President Doctor Petrushevich.

Rev. Dr. Humphrey Kovalsky,
Chairman of the mass meeting.

(Дальше слідують підписи урядників 5 організацій).

Протести вислані до федеральних сенаторів з нюйорського стейту, М. Колдера і Дж. В. Водсворта як також до конгресмена з округа Олбені, звучали:

Resolution unanimously adopted by Americans of Ukrainian descent and Ukrainian residents of Watervliet, N. Y., and vicinity, on Sunday, December 17th, in St. Nicholas Ukrainian Catholic Hall, 2410 Fourth Avenue, entreats your Honor to use Your good offices to influence the United States Government in order to stop the unheard of Polish atrocities, wholesale slaughter, and arrests their country's independence and of the Ukrainians who are seeking sovereighty in the Western Ukrainian Republic (Galicia); to expel the borbaric Poles from that country and from other Ukrainian territories; and to give up the American and Allies' sovereignty over that country to the Ukrainian Nation and its government of President Dr. Eugene Petrushevich.

Rev. Dr. Humphrey Kovalsky,
Chairman of the mass meeting.

(Дальше слідують підписи урядників 5 організацій).

На ті протести наспіли слідуючі відповіди:

December 26, 1922.

Rev. Dr. Humphrey Kowalsky,
Watervliet, New York.

Sir:

The Deportment acknowledges the deceipt, by reference from the White House, of a resolution addressed to the President, dated December 18, 1922, on the subject of the situation in Eastern Galicia.

I am, Sir,
Your obedient servant,
For the Secretary of State:
D. C. Pool
Chief, Division of Eastern European Affairs.

December 22, 1922.

Rev. Dr. Humphrey Kowalsky,
St. Nicholas Ukrainian Greek Catholic Parish,
2410 Fourth Avenue,
Watervliet, N. Y.

My dear Sir:

I am in receipt of a petition dated December 18th from citizens of Ukrainian birth residing in Watervliet regarding conditions if the Western Ukraine Republic, Galicia. Thak you very much for your views. I am glad to have them and you may be sure that should this matter come before the Senate I will give it my best attention.

Sincerely yours,
J. W. Wadsworth, Jr.

Dec. 21, 1922.

Rev. Dr. Humphrey Kowalsky,
2410 — 4th Ave.,
Watervliet, N. Y.

My dear Doctor:

I have the resolutions adopted by American citizens of Ukrainian descent and Ukrainian residents of Watervliet, N. Y., and vicinity at the meeting held on December 17, 1922, at Watervliet, N. Y., and take pleasure in advising that I have caused same to be placed in the Congressional Record.

Assuring you of my continued interest, I beg to remain, with Compliments of the Season,

Very sincerely yours,
Peter G. Ten Eyck.

КЛІВЛЕНД, О.

Вистава нової української штуки.

Дня 10-го грудня відогралась перший раз штука, написана д. Йосифом Букатою, дякоучителем при церкві св. Петра і Павла в Клівленді, О. Заголовок цеї драми „Несвідома мати" або „Правдива любов"; драма в 4. актах. Штука надзвичайно гарна і поучаюча для наших людий, а особливо для женщин. Перші два акти відіграли аматори знаменито, а особливо всі пісні відспівали дуже красно.

Галя була переповнена публикою по береги! Аматорам похвала, а д. Й. Букаті, авторови сеї штуки, честь і слава за здібність і труд.

Булоби добре, щоби д. Й. Буката видав ту драму друком і оголосив в часописях, нехайби і в других наших українських кольоніях побачили нову гарну поучаючу штуку.

Присутна.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Протестаційне віче.

В неділю, 17-го грудня, 1922, відбулося в нашій громаді протестаційне віче в справі ляцьких знущань, розстрілів і арештовань у Східній Галичині.

Віче отворив д. Д. Ремінник і попросив публику, щоби вибрала собі предсідателя до переведення сего віча. Вибрано на предсідателя д. С. Ґурбеля. Д. С. Ґурбель подякував зборам за вибір і покликав на секретарів д. Василя Бурак і д. Миколу Вецал.

Першим бесідником був М. Січинський, який в перших словах заявив, що вже кілька разів був в нашій місцевости, а все у тій самій справі оборони нашого народу в рідним краю. Таксамо і нині приїхав, сказав д. Січинський, щоби разом з вами запротестувати проти ката ляха, котрий мордує наших найсвідоміших людий. Січинський обговорив усі події, які діялися від 1918 р. аж до тепер і виказав, що найбільше провинилися таки ми самі і наші провідники, чи тут в Америці чи навіть в старім краю.

В старім краю тому провинилися, що коли прийшлося бороти за свою Вітчину, то не всі зрозуміли той клич. Колись, за австрійської монархії як була мобілізація, то до 24 годин вже всі військові були в своїх реґіментах, але як мобілізували до Укр. Армії, то були такі, що брали торбу хліба і ховалися по лісах, щоби не піти до Укр. Армії. А знов провідники наші одні покладали надію на Антанту, а декотрі на большевиків, а на ділі приятеля не знайшли ні в одних ні в других. Тепер нам вже не треба оглядатися на нікого, бо ніякі „приятелі" нас не висвободять, як ми самі не возьмемся до діла.

Наші комуністи в Америці хваляться, що то російські червоні ведуть боївку в Галичині проти Поляків, але ми тут ще в жадній часописи не здибали, щоби Поляки арештували Росіян а тільки арештують Українців. Значиться, при нашій визвольній роботі Москалів нема і не буде ніколи!

Січинський навів факт, про замордованне польського президента Г. Нарутовича, того що польські шмати трублять, що його вибрали гайдамаки і Жиди. Це очевидна брехня, бо ми знаємо, що Українці в Галичині польські вибори бойкотували, а вибирали його Поляки і Поляки самі убили. І ще не одного виберуть і не одного замордують. Ця польська анархія вийде нам у користь. Бо чим більше буде в Польщі домашної борби і безпорядків, тим лекше будемо могли усунути Польщу з нашої землі. Це додасть нам сили і духа до дальшої боротьби, яку наш нарід тепер розпочав а яка дотепер спалила богато ляцьких фільварків, і убила декілька зрадників і наїзників.

Прикінці Січинський завзивав до єдности і витревалости, бо чим більша поміч буде ішла з Америки, тим буде більше ляцьких фільварків горіти. Наші герої будуть кріпитись духом, бо будуть бачити, що є хтось, що їм помагає.

Відтак заряджено збірку на ту ціль і було зібрано $82.25.

По збірці забрав голос місцевий священик, о. Ю. Крупа, котрий так само взивав до помочи грішми, бо чим більшу поміч наші браття дістануть з Америки, тим борше викурять зайдів з нашої землі і тим скорше заспіваємо „Вже воскресла Україна!"

Відтак д. Січинський відчитав резолюції, які принято одноголосно і ухвалено вислати до Вашингтону до стейтових сенаторів і конгресменів.

По відчитанню резолюцій відспівано укр. гимн. По відспіванню гимну предсідатель попросив, щоби публика віддала честь нашим молодим борцям, котрих ляцькі кати розстріляли. Публика відспівала дві пісні в їх честь, стоячи цілий час. Співано „Розвивайся ти високий дубе" і „Раз-два, раз-два вперед хлопці, ми вандрівники".

На цім закінчено віче. Загріті душею візьмемося до праці, щоби особоводити рідну сторону і помочи виборoти усій Соборній Україні повну волю у власній державі.

Секретарі віча.

ВОРОЖКА ВОРОЖИТЬ ВІЙНУ І ПОТОПУ

Ворожка Саре з Парижа, яка заповіла була вибух європейської війни, пророкує тепер нову війну на протязі двох найблизших літ. У сій війні візьме участь з одного боку цілий магометанський світ, а з другого Англія і Франція. Війна закінчиться побідою народів магометанської віри, бо „культурний захід" клониться вже до упадку. На сім катастрофа Европи не скінчиться, але зараз по війні наступить нова потопа. Атлянтійськиу океан (море між Европою й Америкою) вийде з берегів і заллє цілу Европу, з виїмкою лише деяких частин Росії та Франції. Може таке провіщати париська ворожка собі на здоровля!, але якась потопа таки справді здаласьби для світу, щоби сполокати його з бруду декотрих божевільних народів.

ПОХІД ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА БУКОВИНІ

Румунське міністерство справедливости у Букарешті видало розпорядок після якого має бути урядовою мовою в буковинських судах — румунська. В краю, де 38,4% населення говорить українською мовою, де 75,7% населення не розуміє румунської мови, в краю, де Румуни після договорів не сміють змінювати щонебудь в устрою внутрішнього правління, вводять заїлі шовіністи румунську мову в судах. Що більше: в північно-західній части Буковини, яка належить правно до Західної Української Республики, в таких повітах, як Заставна — (92,7% Українців), Кіцмань — (87,4%), Вашківці — (82%), Вижниця — (77,1%), Судовий повіт Селятин—(73%) Чернівці (55.4%), Серет — (41,%,) — практикується це зарядженне острійше ніж в полудневій Буковині.

Проти того зарядження пішло все населення в краю. Українці та Жиди скликали віча яких рішучо запротестували проти тих шовіністичних вибриків. Зібранне адвокатів вислало протестуюче писмо до Букарешту, а коли приїхало до Чернівців румунський премієр Братіяну, пішла до нього спільна депутація Українців, Жидів і Німців. Братіяну вправді унеpower ...

Братіяну вправді уневажнив се зарядженнє, але відносно української мови — поставився неґативно. Отже найчисленнійшому народови на Буковині не вільно в суді говорити у своїй рідній мові. Німці можуть ще уживати німецької мови, але Українці не сміють говорити в українській мові. Та вони не знають румунської мови. Виходить, що після цього зарядження мають Українці мовчати... Дивне і смішне. Бо 305,000 людий не можуть мовчати. Навіть міністерське зарядженне не поможе тут, ані навіть всемогучий начальник суду в Станівцях, що відсилає не отвореною почтову посилку із заміткою: „Повітового суду у Станівцях нема, є тільки, „jedekatoria de ocol".

Та румунський міністер справедливости не признає навіть того зглядного уневажнення, яке зарядив його премієр і при своїм побуті в Чернівцях скасував в уневажненне міністра Братіяну, себто привернув знов до сили розпорядженнє, що урядовою мовою має бути тільки... румунська.

Такесаме дике розпорядженнє видав і румунський міністер просвіти: від шкільного року 1922/23 мають вчити в школах наших дітий науки релігії в румунській мові. Не хочеться вірити, але воно правда, бож і румунської мови вчать наших семилітніх аж шість годин тижнево. а румунської історії в третій народній клясі — три години, коли української історії й ґеографії під острою загрозою забороняють учити. Депутація українських священників запротестувала проти цього розпорядження у міністра віроісповідань, коли він був у Чернівцях. Та він довідався про таке розпорядження аж від депутації... Признався, що до того часу не знав нічого про нього та обіцяв заінтервенювати у міністра просвіти. А покищо будуть вчити по румунськи.

Радіярд Киплинґ.

РІККІ-ТІККІ-ТАВІ.

(2)

(Докінчення).

Ти остерегла Ріккі-Тіккі, коли я хотіла убити його. Але можу сказати, що не дуже пощастило тобі вибрати це місце, щоб скакати з перебитим крилом!

І вона полізла до Дарзової жінки, яка ніби то ледви летіла над землею.

— Каменем перебив його хлопець! —, закричала птичка в розпуці.

— Гаразд. Хай потішає тебе перед смертю те, що я порахуюся і з хлопцем. Сьогодня мого чоловіка викинули на смітник, але поки смеркне на дворі, хлопець також буде лежати в домі нерухомо. Ну, що з того, що ти біжиш і втікаєш од мене. Все-? одно, я тебе впіймаю. Глянь лишень на мене.

Але птичка знала, що як-раз цього й не треба робити: гадючі очі наганяють на птиць такого страху, що вони камеініють і не рожуть рухатись. І тому Дарзова жінка знов почала підлітати з місця на місце, та все жалібно пищала й насилу підлітала над землею, а Наґаїна поспішала за нею.

Ріккі-Тіккі почув, що вони віддалялися од хліву, і подався на той край грядки, що був коло стіни.

Там на гарячій соломі він зайшов гарно захованих двадцятьпятеро яєць, завбільшки як курячих, але тільки з білою шкірою замісць шкаралущі.

— Ще день і було-б пізно, — подулав він. Крізь шкіру було видно всередині скручені молоді кобринята, і він знав, що як тільки вони вилупляться, то можуть поубивати і людей і мунґоса. Він почав зривати зубами вершки яєць і нищити молоді гадюки. Час від часу він Наґаїно перегортав сомолу, щоб оглянути, чи не закотилося ще кудинебудь ціле яйце. Нарешті лишилося тільки троє яєць і Ріккі-Тіккі почав уже радіти собі, але раптом вчув пронизливий голос Дарзової жінки:

— Ріккі-Тіккі, я заманила Наґаїну до хати; вона влізла на ґанок і... — Ой, поспішай — вона хоче повбивати їх!

Ріккі-Тіккі знищив ще двоє яєць. а третє вхопив у зуби і подався до ґанку. Теді, його батько і мати сиділи за сніданком, але Ріккі-Тіккі побачив, що вони нічого не їли. Сиділи нерухомо, з блідими лицями. Наґаїна вилася на долівці, коло стільця у Теда і була так близько його ноги, що могла вкусити її. Вона вихилялася з боку на бік і співала про свою перемогу.

— Сину високого мужа, що вбив Наґа, — сичала вона, — сиди тихо. Я ще не приготовилася. Пожди трохи. Сидіть тихо всі троє. Коли ви почнете рухатись — я вжалю вас, а будете сидіти смирно, також вжалю. Ой, дурні люди, що вбили мого Наґа!

— Повернись, Наґаїно сюди і будемо битись!

— На все свій час, — відповіла вона, не повертаючи до нього голови. — Я зараз зроблю і з тобою рахунки. Глянь на своїх друзів, Ріккі-Тіккі. Бач, як нерухомо сидять вони, які бліді і налякані. Вони не сміють поворухнутись, і, коли ти наблизишся до мене хоч на ступінь, я вжалю хлопця.

— Поглянь на свої яйця, — сказав Ріккі-Тіккі, — поглянь на ті яйця, що лежать на грядці коло стіни. Піди подивись, Велика гадюка повернула трохи голову і побачила яйце на ґанку.

— Ой, Ріккі-Тіккі! Поверни його мені! — закричала вона.

Ріккі-Тіккі взяв яйце в передні лапи — і його очі стали червоні, як кров:

— А що ти даси, Наґаїно, за яйце? За молоду кобру? За молодого короля-кобру? За останнього, за самого останнього. Решту їдять тепер уже комахи там на грядці!

Наґаїна повернулася зовсім, забувши про все на світі, крім цього одного яйця. Ріккі-Тіккі побачив, як Тедів батько простяг свою довгу руку, вхопив хлопчика за плече і перетяг його на другий бік столу; на той бік уже не могла дістатися гадюка.

— Не вдалось! Не вдалось! Не вдалось! Рікк-чк-чк! — закричав Ріккі-Тіккі, — хлопчика визволили, і це я, я, я вчепився в кімнаті в Наґову голову, в тій кімнаті, де стоїть ванна!... І він почав плигати, нахиливши голову додолу: він кидав мене на всі боки, але скинути не міг. Він помер перш, поки ще чоловік розбив його надвоє. Це я зробив! Ріккі-тіккі-чк-чк! Іди, Наґаїно. Іди і бийся. Не довго пробудеш ти вдовою!

Наґаїна зрозуміла, що нагода убити Теда пропала, а яйце лежало у Ріккі-Тіккі у лапах.

— Віддай мені яйце, Ріккі-Тіккі! Віддай мені моє останнє яйце, і я піду і ніколи не вернуся сюди, — сказала вона, схиляючи голову.

— Так, ти щезнеш і ніколи не вернешся бо також будеш лежати на смітнику поруч з Наґом. Бийся, вдово! Високий чоловік пішов по рушницю! Бийся!

Ріккі-Тіккі плигав кругом Наґаїни в такому віддаленні, щоб вона не могла дістати до нього, і очі його палали, як жар. Наґаїна піднеслась і кинулася до нього і що-разу билася головою об підлогу.

Потім Ріккі-Тіккі почав плигати кругом, хотів, бач зайти ззаду, але Наґаїна круто повернулася, так щоб голова її була проти його голови, а хвіст її зашарудів по підлозі і зашумів, ніби нухі листки в-осени під натиском вітру.

Він забув про яйце. Воно лежало ще й тепер на ґанку, і Наґаїна підсовувалася до нього все ближче та ближче. Нарешті саме тоді, коли Ріккі віддихувався, вона вхопила яйце в рот, повернулася до східців на ґанок і посунула, як стріла по стежці. Ріккі-Тіккі подався за нею. Коли кобра тікає, щоб визволити себе від смерти, вона біжить, як вітер. Ріккі-Тіккі розумів, що йому конче треба її догнати, бо інакше мусів би всю справу починати знову. Вона бігла по високій траві між кущами тернин, і Ріккі-Тіккі почув, що Дарзі ще й досі співав свою вихвальну пісню. Але розумна жінка його вилетіла з гнізда в той час, як Наґаїна лізла поуз те дерево, і почала бити її в голову крильцями. Коли-б у цьому допоміг їй Дарзі, то можливо, що тим би примусили гадюку повернутись; а так Наґаїна нахилила тільки голову і полізла далі. А проте ця маленька пригода дала Ріккі-Тіккі можливість догнати її, і коли вона долізла до нори, де жила з Наґом, — він встиг уже вхопити її своїми дрібненькими та біленькими зубками за хвіст, та з тим і поринув разом з нею в нору. Не багато знайшлося-б навіть між старими мунґосами таких, що відважились би увійти в мешкання кобри.

Там було темно, і Ріккі-Тіккі не міг вгадати, як саме буде рухатись Наґаїна і як вона буде боротися з ним в такім вузькім проході. Він сціпив зуби і спустив ноги, щоб зачіпатися ними за сиру землю та припинити скорість гадючого руху в норі. Коли вони обоє щезли, а трава перестала колихатися, то Дарзі промовив:

— Ну, тепер пропав Ріккі-Тіккі! Будемо співати про його славну смерть. Завзятий Ріккі-Тіккі помер. Напевне Наґаїна убє його під землею.

І він заспівав жалібної пісні, і ту пісню встиг уже скомпонувати за хвилину, і тільки-що дійшов до найжалібнішого місця, коли трава знов заколихалася: ввесь у поросі зявився з нори Ріккі-Тіккі і облизував свої вуси. Дарзі спинився леґеньким криком, а Ріккі-Тіккі обтрусив із шерсти пиляку і чхнув.

— Все — скінчено! — промовив він. — Ніколи вдова не вилізе звідтіль.

І червоні комахи, що хили між стеблинами трави, почули його слова і натовпом полізли в нору, поглянути, чи правду він сказав.

Ріккі-Тіккі згорнувся на траві в клубочок і зразу-ж заснув, і спав він довго, бо дуже важка була сьогодня його праця.

— Ну, — сказав він, прокинувшись, — тепер я піду до дому. Скажи Дарзі Коваликові, що Наґаїна померла, а він цю звістку рознесе по всьому саду.

Ковалик — птичка, що викрикує згуки, схожі на те, як би хто цокав молоточком у мідяний горщик, а робить воан це для того, щоб сповіщати усім в садах Індії про всякі новини. Коли Ріккі-Тіккі йшов до дому, то почув згуки, подібні до того, як би хто дзвонив маленьким дзвоником; то Ковалик хотів звернути увагу всіх, хто був у саду. А потім коли всі зацікавилися, почав оголошувати радісну новину.

— Дзінь-донґ-так! Наґ помер, донґ! Наґаїна померла! Дзінь-донґ-так!

І всі птички в саду почали співати, а жаби рахкати, бо Наґ та Наґаїна їли не тільки птичок, а також жаб.

Коли Ріккі-Тіккі повернувся додому, Теді, його мати, що ще була бліда, бо зомліла з переляку, і батько Тедів підійшли до нього і мало не плакали над ним. А ввечері він їв усе, що тільки йому давали, так довго, аж так наївся, що не міг уже нічого проковтниут, а потім сів Тедові на плече та так і пішов з ним до ліжка. Там його й побачила Тедова мати пізно ввечері коли зайшла туди з чоловіком.

— Він визволив від смерти Теда і нас, — сказала. — Уяви тільки собі, що лишилися ми живі завдяки йому!

Ріккі-Тіккі прокинувся і скочив: мунґоси сплять дуже чутко.

— А, це ви, — промовив він. — І треба-ж вам непокоїтись. Та-ж усіх кобр знищено. А коли і не всіх, то я ще поки-що тут!

Ріккі-Тіккі мав право вихвалятися своєю хоробрістю, але він не дуже вихвалявся. Він так уважно оглядав сад, що в скорому часі ні одна гадюка не насмілювалася просунути свою голов в той сад крізь тин.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць грудень 1922 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Тов. ім. Тар. Шевченка в Шікаго, Ілл.

В. 252. Гошко Панько, Тарновий Юліян, Іващук Семен, Гамада Павло, Філіпов Йосиф, Іващук Марко, Германович Яків, Смук Іван, Новодворський Стефан.

Тов. ім. Івана Франка в Лудлов, Месс.

В. 253. Сорока Іван, Мельник Михайло, Пукіш Макар, Онисків Григорій, Андрусик Іван, Звижинський Теодор, Яців Петро, Сорохтій Іван, Мишилівський Михайло, Приступа Іван, Нилинайко Стефан, Федорів Михайло, Яців Семен.

Злучені відділи:

Від. 73. Тов. ім. Князя Данила з від. 241. Тов. ім. Тараса Шевченка задержуючи число 73 а назву Тов. ім. Тараса Шевченка в Правіденс, Р. Ай.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Ярема Ольга.
В. 2. Воргач Панько.
В. 8. Пщинишин Теод., Кривий Ант.
В. 9. Серединський Йосиф, Серединська Марцеля, Пелех Анна.
В. 14. Голошівський Андрій, Паламарук Микола.
В. 15. Шибаль Захарій, Чарнецький Михайло.
В. 20. Вербицька Марія, Вербицький Петро.
В. 24. Глова Марія, Колачинський Йосиф.
В. 29. Куявий Іван.
В. 31. Дацишин Юліян, Коцюба Іван.
В. 32. Довганюк Іван.
В. 34. Кавюк Микола.
В. 42. Якимець Михайло.
В. 44. Андрушків Петро.
В. 47. Зрайчук Текля, Кожущок Ілія, Стадник Михайло.
В. 50. Назарович Михайло.
В. 51. Оротилко Михайло, Юмак Олена, Туравський Микола, Юмак Григ.
В. 52. Грибик В. Василь.
В. 61. Процко Михайло, Монюк Гр.
В. 63. Крупяник Іван, Теплий Константин, Оресик Стефан, Рудавський Федор, Пельц Теодор, Милиця Микола, Крижановський Іван.
В. 65. Петрочко Теодор.
В. 67. Короташ Яремій.
В. 72. Кендьор Адам.
В. 73. Пашник Анастазія.
В. 76. Бибель Марта, Сакала Мих.
В. 77. Костел Яків.
В. 78. Ханьчук Іван.
В. 83. Куспись Михайло.
В. 86. Пащук Іван, Боклач Іван.
В. 87. Купер Юлія, Максимик Михайло, Окаль Іван, Мицьо Юлія, Вайда Роман, Таньчак Франко.
В. 90. Чичерський Данило.
В. 91. Андрейчин Онуфрій, Плекан Василь.
В. 95. Гурин Марія, Гурин Тимко.
В. 98. Сенюк Кирило, Тесля Іван, Лаврик Микола.
В. 100. Лабай Стефан.
В. 102. Грип Григорій.
В. 103. Оришин Іван.
В. 106. Біжик Петро, Костирка Іван.
В. 107. Процанюк Параска.
В. 109. Белена Григорій, Морз Пилип, Волошин Петро.
В. 116. Штипована Анна, Скуріяк Марія.
В. 119. Шубеляк Анна.
В. 126. Романюк Михайло, Ціцьо Микола, Мисевич Ілія, Шийка Юрій.
В. 135. Кіпила Іван, Чайковський Гр.
В. 142. Пограничний Стефан.
В. 146. Ониськів Микола.
В. 147. Когут Марія, Бобеляк Мик.
В. 150. Гуска Андрій, Хімюк Василь.
В. 151. Турчин Анастазія.
В. 153. Боячко Михайло.
В. 156. Купчак Петро, Когой Микола, Присташ Онуфрій.
В. 157. Салик Олекса.
В. 160. Климович Микита, Костишин Матвій.
В. 162. Микитин Катерина.
В. 165. Косар Данило.
В. 177. Лаврів Марія.
В. 181. Романишин Павло.
В. 182. Гаврилів Іван, Дзюрак Вас.
В. 183. Фариняк Михайло.
В. 200. Концур Марія, Паращук Марія.
В. 201. Яремко Семен, Мизин Павло, Мельник Василь.
В. 203. Муж Павло, Корнова Катерина, Корнова Іван.
В. 204. Ференц Емілян.
В. 212. Постол Анна, Бліщ Катерина.
В. 213. Ковальська Марія, Хопкий Андрій.
В. 217. Іванів Явдокія, Матковський Іван, Лущишин Іван.
В. 219. Агрес Тимко.
В. 223. Гулька Марія, Кондратович Юліян.
В. 224. Хмарак Микола.
В. 225. Кокорудз Вас., Греськів Іван.
В. 227. Цап Катерина.
В. 228. Юренко Ілія.
В. 229. Сулецький Станислав, Сулецька Олена, Малик Михайло.
В. 230. Присташ Христина, Матушевська Катерина, Бряц Дмитро, Волійник Петро, Сушко Микола, Лесиганич Михайло, Білик Йосиф.
В. 231. Гоцко Микола, Чолій Анна, Гнусик Іван, Гоцко Зузанна.
В. 232. Пандрак Марія, Ріпка Марія, Іваславська Гелена, Кіньо Олена, Різничек Михайло, Стецура Григорій, Стецура Василь, Андрух Олена, Ріпка Дмитро, Кучмак Антін, Андрух Стеф.
В. 235. Крупяник Марія, Бобак Мелянія, Кушнір Павло.
В. 243. Миляновський Сава.
В. 251. Коростинська Юстина, Коростинський Григорій.
В. 258. Паляк Василь.
В. 263. Каменюк Іван, Захарків Магдалена.
В. 273. Райтаровська Анна, Райтаровський Йосафат.
В. 274. Петричкович Яків, Павелко Анастазія, Серединський Семен, Павлечко Параска, Прус Василь.
В. 276. Матияшевська Текля, Білий Мартин, Матияшевський Василь, Кміт Василь.
В. 278. Томко Іван.
В. 283. Борачок Теодозія.
В. 286. Шимон Анна, Барна Ксеня.
В. 288. Мадрига Олекса, Брус Михайло, Барна Анастазія, Яртиник Анна.
В. 292. Захарійчук Микола.
В. 296. Луцевич Клим, Стебінка Вас.
В. 300. Головач Яків, Склярський Іван, Дацько Андрій.
В. 308. Іванська Анна.
В. 315. Вітоган Осип.
В. 316. Хованець Андрій, Мочурат Яким, Турянський Василь, Кульчицький Константин.
В. 320. Кармазин Антін.
В. 323. Федишин Василь.
В. 326. Пиздак Петро.
В. 330. Корбило Іван, Корбило Анна, Боднар Анна.
В. 336. Сорочак Микола.
В. 338. Процанин Юлія, Процанин Андрій, Процонин Михайло, Мельник Володимир, Процанин Анна, Драган Вероніка.
В. 342. Волянська Олена.
В. 355. Дачишин Мих., Колега Дм.
В. 357. Тварда Катерина, Пінталей Юлія, Гаважин Петро, Барик Дмитро, Шаран Михайло.
В. 364. Кравчишин Григорій.
В. 367. Весоловський Василь.
В. 369. Пшик Феня.
В. 370. Василинюк Григорій.
В. 371. Романків Марта, Юревич Юлія, Гарцуля Іван.
В. 385. Стибак Сильвестер.
В. 400. Семівський Петро.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

5. Козак Михайло, Лизень Михайло, Лизень Оринка, Козак Марія.
В. 45. Лівач Йосиф.
В. 53. Панзший Матвій.
В. 61. Зелінський Іван.
В. 85. Вуйванко Прокіп, Петрак Володимир, Дмитрів Йосиф.
В. 91. Морозович Михайло, Морозович Анастазія.
В. 95. Прус Василь, Домбровський Тит, Парубочин Іван.
В. 109. Стехуляк Іван.
В. 112. Шаваринська Феся.
В. 120. Витяз Мих., Витяз Текля.
В. 135. Голованець Катерина, Голобінка Марія, Беца Теодор, Голованець Василь, Кокос Мартин, Голобінко Гр.
В. 155. Мороз Марія.
В. 160. Міса Володислав, Міщанський Стефан.
В. 166. Николич Микола, Пашко Михайло.
В. 179. Зелінський Йосиф.
В. 181. Каськів Теодор, Каськів Анастазія.
В. 213. Лукасевич Антін.
В. 217. Качмарик Василь.
В. 219. Стахура Гаврило.
В. 259. Козак Іван.
В. 276. Федишин Теодор.
В. 282. Грицнак Семко.
В. 286. Щерба Михайло.
В. 363. Лялюк Андрій.
В. 365. Згура Тимко.
В. 388. Блашкевич Григорій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 8. Ганич Микола.
В. 20. Чорний Дмитро.
В. 25. Каштанюк Іван, Каштанюк Богдан, Каштанюк Розалія.
В. 28. Бабяк Микола.
В. 36. Лотоцька Анна.
В. 45. Кулик Михайло.
В. 73. Журба Михайло, Баворовська Марія, Витяз Іван, Семегин Микита, Накопінський Павло, Сорочка Стефан, Сьвідер Варвара, Сьвідер Юлія, Брикович Антін, Костів Микола, Сьвідер Михайло, Брикович Лев, Брикович Михайло, Бречкович Володимир, Ковальчук Петро, Бойко Григорій, Пшоновська Марія, Баворовський Павло, Миськів Михайло, Мартинович К. Йосиф, Поледворний Йосиф, Пашник Михайло, Сотник Михайло, Крутий Васил, Пшоновський Микола, Патикевич Максим, Кіндибалюк Семко, Гогун Кирило.
В. 116. Стадник Александрія, Стадник Пазя, Стадник Петро, Паславська Каролина, Дідун Анна, Дідун Михайло, Наконечний Олекса.
В. 120. Годяк Василь.
В. 146. Західний Теодор.
В. 172. Кукіш Йосиф.
В. 175. Била Гнат, Била Анна.
В. 177. Зажицький Маріян.
В. 179. Турянська Марія, Турянський Петро.
В. 187. Юнко Григорій.
В. 206. Харук Андрій.
В. 224. Поливка Михайло.
В. 237. Стецик Іван, Стецула Василь.
В. 252. Федорів Петро, Багрій Ілія, Гошко Павло, Багрій Стефан, Хомин Павло, Половий Михайло, Четвинський Микола, Дравута Дмитро, Багрій Катерина, Федорів Марія, Хомин Анна.
В. 301. Попівна Ева.
В. 332. Кушмідер Валентин, Кушмідер Марія.
В. 369. Колтун Демко.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Кліц Фільо, Смалець Варвара.
В. 4. Ротко Дмитро.
В. 14. Бродин Микола, Гонтарюк Іван, Керцко Катерина, Маркевич Станислав, Лантвіт Іван, Маркевич Марія, Турський Михайло, Люблянецький Іван, Бурштинський Павло.
В. 24. Магновський Людвик.
В. 37. Вавришко Марія.
В. 41. Кац Параска, Нищот Микола.
В. 42. Тимків Григорій.
В. 58. Кород Марія.
В. 77. Мотичак Михайло.
В. 78. Ковалевский Фелікс, Барицький Микола, Яскулка Йосиф.
В. 91. Кричевська Броніслава, Жулеба Василь, Маланчук Анастазія.
В. 97. Піміхуд Марія.
В. 99. Левкут Микола.
В. 100. Крисьо Катерина.
В. 102. Шаваринський Микола, Щур Франко, Смит Іван.
В. 108. Броварний Іван, Гожий Ілія.
В. 112. Пеліх Параска, Шляхетка Катерина, Купчик Тереса.
В. 120. Порада Андрій.
В. 124. Лешик Анна.
В. 134. Ільчишин Зофія.
В. 143. Олинців Яким.
В. 145. Олексюк Стефан.
В. 146. Дорошенко Михайло.
В. 155. Лайкош Йосиф.
В. 157. Гнатюк Харитон, Муха Іван.
В. 165. Кополівський Яків.
В. 171. Ройко Олекса.
В. 176. Тишкович Ілько.
В. 178. Захарко Іван, Стефик Марія.
В. 180. Шмудз Валентин.
В. 181. Квятковський Петро, Павлюк Іван.
В. 182. Капусцінський Кондрат, Давидович Юстина, Зощак Михайло, Гіба Дмитро.
В. 213. Томашевський Василь.
В. 214. Кульпа Микола.
В. 217. Купенько Іван, Андрусів Михайло.
В. 219. Заморський Роман, Вакулінський Василь.
В. 221. Шиманський Іван, Олійницький Йосиф.
В. 234. Фуртас Микита.
В. 249. Войтко Юлія.
В. 273. Петросевич Гнат.
В. 283. Пилипчак Йосиф.
В. 286. Челяк Михайло.
В. 288. Семенина Михайло.
В. 295. Геличак Андрій.
В. 296. Джуринець Василь.
В. 321. Новожильський Дмитро.
В. 330. Гланша Павло.
В. 338. Гутовський Павло.
В. 341. Криженінський Йосиф.
В. 354. Гринишин Михайло, Гринишин Марія.
В. 379. Воловник Михайло.
В. 384. Дячун Карпо.
В. 402. Боровський Лев.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ (КАРТИ).

В. 14. Гогонфельс Йосиф, Гогенфельс Марія.
В. 27. Мандзевичівна Йоанна.
В. 44. Кушмідер Валентин, Кушмідер Марія.
В. 59. Ганич Микола.
В. 83. Маньків Іван.
В. 105. Чиш Михайло.
В. 124. Вересюк Онуфрій, Мудрак Василь, Мундзякевич Антін.
В. 131. Гульчій Вас., Гульчій Анна.
В. 174. Ковтун Демко.
В. 188. Даньків Михайло.
В. 197. Лоцуняк Григорій, Лоцуняк Явдокія.
В. 217. Кучмій Вас., Лотоцька Анна.
В. 229. Ізак Гриць.
В. 241. Гогун Кирило, Киндибалюк Семко, Патикевич Максим, Журба Василь, Баваровська Марія, Семегун Микола, Витяз Іван, Накопинський Павло, Сорока Стефан, Сьвідер Варвара, Сьвідер Юлія, Брикович Антін, Костів Микола, Сьвідер Михайло, Бречкович Володимир, Брикович Михайло, Брикович Лев, Бойко Григорій, Ковальчук Петро, Баваровський Павло, Пшоновська Марія, Миськів Михайло, Мартинович К. Йосиф, Подедворний Йосиф, Пашник Михайло, Крутий Василь, Сотник Михайло, Пшоновський Микола.
В. 242. Турянський Петро, Турянська Марія.
В. 245. Дідун Михайло, Наконечний Олекса, Дідун Анна, Стадник Петро, Стадник Пазя.
В. 295. Мончак Григорій, Мончак Наталія.
В. 380. Юнко Григорій.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 86. Борсук Йоанна.
В. 96. Романець Йосиф.
В. 205. Дацько Григорій.
В. 217. Кікта Йосиф.
В. 276. Іванчук Іван.
В. 296. Каліновський Петро.
В. 301. Смаль Іван.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця падолиста 1922 в У. Н. Союзі було повнолітних членів	12.215
В місяци грудни 1922 р. принято нових членів	245
В місяци грудни 1922 р. принято наново	43
В місяци грудни 1922 р. принято з переступними листами	71
В місяци грудни 1922 р. прийшли з інших кляс обезпечення	14
Разом	12.588
В місяци грудни 1922 р. суспендовано	82
В місяци грудни 1922 р. відійшли з переступними листами	58
В місяци грудни 1922 р. відійшли до інших кляс обезпечення	14
В місяци грудни 1922 померли	7
Разом	161
З кінцем місяця грудня 1922 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	12.427

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі D на суму $100	7
В клясі A на суму $250	265
В клясі AA на суму $500	4.010
В клясі B на суму $750	423
В клясі C на суму $1000	7.584
В клясі BB на суму $1500	125
В клясі CC на суму $2000	13
Разом	12.427

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗА

З кінцем місяця падолиста 1922 р. було дітей обезпечених в Молодечім Департаменті У. Н. Союза	5.767
В місяци грудни 1922 р. принято нових	117
В місяци грудни 1922 р. принято наново	33
В місяци грудни 1922 р. принято з переступними листами	41
Разом	5.958
В місяци грудни 1922 р. суспендовано	39
В місяци грудни 1922 р. відійшли з переступними листами	34
В місяци грудни 1922 померло	2
Разом	75
З кінцем місяця грудня 1922 р. було дітей обезпечених в Молодечім Департаменті У. Н. С.	5.883

ЗІСТАВЛЕННЄ ЗАГАЛЬНЕ:

З кінцем місяця грудня 1922 р. повнолітних членів	12.427
З кінцем місяця грудня 1922 р. дітей членів	5.883
Разом	18.310

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць грудень 1922 р. як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягу сего місяця (січня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Если цего не зроблять до кінця місяця січня 1923 р., то в лютім 1923 они мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте) наколи охотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і молодечі, котрі в місяци грудни 1922 р. взяли переступні листи а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци січни 1923 р. бо на другий місяць, то є в лютім 1923 р. стратилиб всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

С. Ядловський, голов. предс.
І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ІНСТ. ІМ. П. МОГИЛИ В САСКАТУНІ, САСКАЧЕВАН, КАНАДА.

З отвореннєм 1922-23 шкільного року, студенти Інститута ім. Петра Могили в Саскатуні відновили свій кружок під назвою „Каменярі", котрий засновано при Інституті 1916. року, і ціль котрого була зорганізувати всю студентську силу в одно тіло і йти вперед, пробиваючи скалу темноти, що заступає дорогу до кращого життя. З тою ціллю, діяльність кружка зросла до великої міри таки в першім році істнования, і розвивалася з прибутом нових студентів кождого року аж дотепер.

Перші загальні збори кружка відбулися дня 8. жовтня, 1922, причім в короткі новим студентам і членам кружка пояснилося заснованнє, діяльність і ціль кружка, і обовязки членів. Насамперед вибрано новий заряд, до котрого увійшли: Юліян Стечишин, почесний голова; І. Шклянка, голова; панна П. Дирбавка, заст. голови; панна М. Лазорко, секретарка; Н. Бунька, заст. секр.; М. Чорнейко, касієр; Е. Вавринюк, Д. Янда і панна М. Боднарчук, контрольна комісія.

Студенти сходяться на свої засідання що другої суботи вечером в салі Інститута, а щоб такі сходини мали ріжноманітність і привабу, вибралось програмовий комітет, котрого обовязком є на кожде таке засіданне уладити певну програму. До сего комітету увійшли: панна М. Ілюк, Ю. Кравс і М. Крипакевич. Сей комітет рівночасно займається устроюванням концертів та вечерків сміху. До приготовлювання представлень вибрано режісером Евгена Вавринюка.

Головна ціль кружка є дати студентам нагоду приготовитись до роботи на народній ниві. І тому заряд кружка пильно дбає, щоби кождий член кружка в протягу року приготовив і дав якийсь відчит, брав участь в дебаті; написав щось до свого жірнала і виступав на засіданнях з деклямаціями, співами і музикою.

В минувшині найцікавійшою точкою діяльности кружка було видаванне свого студентського журнала п. н. „Каменярі". Видаванне того журнала продовжається і сього року, і дає студентам спроможність писати статті на ріжні теми; висловлювати свої думки і рекордувати життє у діяльність студентів в Інституті. Відвічальним редактором вибрано п. Д. Янду, а йому до помочі дано шістьох співредакторів, з котрих кождий має означений відділ.

Кружок знаходиться під проводом здібних людий, і є надія, що сі провідники зроблять з членів кружка дійсних каменярів.

Марія Лазорко, секр.

(К. Ф.)

СКІЛЬКИ ГОЛОСУВАЛО ДО ПОЛЬСЬКОГО „СЕЙМУ"?

По обчисленням варшавського денника участь голосів у відношенню до управнения виносила в цілій Польщі всего около 60 процент. На Познанщину припадає 88 проц., на Поморе 82 проц., на б. Конгресівку 78 проц., на східні воєвідства 56 проц., на Шлеск 54 проц., на Галичину 51 проц. В тім случаю числено цілу Галичину, і давню західну, і українську Східну Галичину щоби число випало показнійше.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОН, ГАНОВЕР, ПА. Бр. Преображения Спаса І. Христа, від. 29, повідомляє всіх членів, що річний мітинґ відбудеться 14. січня о 2. годині в галі церковній. Тож проситься всіх членів прибути на означений час, бо буде вибір нового уряду, як рівнож полагодженнє всіх справ. Хто хотівби бути членом згаданого братства, то прошу зголоситися на мітинґ. — Т. Трус, предс.; В. Блищак, кас.; Г. Михалицький, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Січові Стрільці, від. 44 повідомляє своїх членів, що мітинґ місячних вкладок відбудеться в неділю, 14. січня, о годині 2. пополудні, а через цілий рік мітинґи будуть відбуватися все що друга неділя по першім, а в тім місяци спізнено тиждень тому, що були свята, отже проситься, щоби кождий член явився і привів зі собою нового члена, бо організація У. Н. Союз се есть одинока матір для вдів і сиріт в Америці. — Катерина Яремко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. На річних зборах, що відбулись 30. грудня 1922, вибрано отсей новий уряд тов. Запорожська Січ на 1923 рік: І. Ганачівський, пр.; В. Зиблікевич, з. предс.; П. Васильків, рек. секр.; П. Перей, фін. секр.; І. Хома, касієр. Мітинґи відбуваються в що другу суботу по першім кождого місяця в У. Н. Домі при 217 Іст 6-ій ул. Повідомляється членів тов. Зап. Січи, що почавши від сього місяця будеться збирати народній податок. — П. Перей, секр.

РУМУНИ ВИДАЛЮЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ НА БУКОВИНІ ЗІ СЛУЖБИ

Час вакацій це час, коли звичайно румунські наїзники звільняють їх зі служби. Так відібраньому учителям середніх шкіл підчас вакацій 1921/22 року, таксамо зробили і сих вакацій. З днем 1-го вересня застановили вони знов 15-м учителям середніх шкіл платню і то учителям, які повнять службу вже від 10 літ. Так господарять Румуни на нашій землі. Позакривали школи, а тепер усувають наші учительські сили.

Розуміється, що і перенесенням нема кінця. В послідніх часах перенесли вони з краю 14 учителів середніх шкіл. Забрали їх в найчорнійші кути Румунії. Між перенесеними є й доктор Миколай Бажалук, Михайло Городинський, д-р Трифон Київський і Володимир Орза, здавна знані піонірі-педагоги.

Ґенеральний директоріят просвіти заходиться около затвердження нового злобно хитрого розпорядження, після якого мають перенести з краю, що не має вже майже зовсім учительських сил, знова 40 учителів середніх шкіл в Румунію. Забирають українські фахові сили до себе, а Українцям накидають післаних з Румунії недоуків, які учать дітий всяких нісенитниць і намагаються перетворити їх в яничар.

Яких нечуваних способів уживає румунський окупаційний уряд для того, щоб позбутись українських учительських сил, які повнять службу вже десятками літ, нехай докаже оце. Недавно видали вони драконське розпорядженнє, що всі вчителі української народности мусять піддатись іспитови з румунської мови, коли хочуть і надалі остатись при службі. Розуміється, що богато учителів не здавало сього іспиту і їх Румуни попросту нагнали та настановили на їх місце румунських учителів. Тепер хочуть Румуни знова пересіяти ряди нашого учительства і для цього носяться з проєктованим зарядженнєм, щоб усі вчителі української народности здавали ще раз учительські іспити в румунській мові. Колиб це божевільне зарядженнє увійшло в життє, мусіли би наші учителі, що здавали свої спити вже перед десятками літ, повторяти тепер їх в румунській мові, бо так хоче засліплений шовіністичний наїзник.

РУМУНСЬКИЙ ПРЕМІЄР БРАТІЯНУ ОБІЩЮЄ І ГРОЗИТЬ

Обіцює всім національним меньшостям повні горожанські права... Розуміється, що до таких меньшостий зачисляє він і 900,000 Українців, що живуть на Буковині та в Бесарабії. Але тому, що пан премієр вже зразу сам не вірить в такі „меньшости", то вже зараз заокруглює свою обіцянку „сповню всі їх бажання, як вони не будуть працювати проти інтересів держави". Можна би запевнити, що 900,000 Українців не працюють проти інтересів румунської держави, але вони працюють в інтересі своєї Української Держави. А цю працю й незломну волю до злуки з Українською Державою не зломить навіть і погроза (міністра Братіяну, який збирається поборювати зі всею енергією всякі „протидержавні заохочення, що походять ізза границі", бо це була би хиба боротьба Дон-Кіхота проти вітряків.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ